

608.

Na osnovu člana 170 stav 11 Zakona o otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom ("Službeni list Crne Gore", br. 23/25, 117/25 i 14/26) - (u daljem tekstu: Zakon), Komisija za tržište kapitala Crne Gore (u daljem tekstu: Komisija), na 174. sjednici od 5.3.2026. godine, donijela je

PRAVILA

O SADRŽAJU, BLIŽIM USLOVIMA I NAČINU OBJAVLJIVANJA KLJUČNIH INFORMACIJA ZA INVESTITORE OTVORENIH INVESTICIONIH FONDOVA SA JAVNOM PONUDOM

("Službeni list Crne Gore", br. 032/26 od 09.03.2026)

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim se pravilima uređuje sadržaj dokumenta "ključne informacije za investitore otvorenih investicionih fondova sa javnom ponudom" (u daljem tekstu: dokument sa ključnim informacijama za investitore), bliži sadržaj, uslovi i način objavljivanja ključnih informacija, postupak odobrenja ključnih informacija od strane Komisije i način vršenja izmjena.

Jezik dokumenta sa ključnim informacijama

Član 2

Dokument sa ključnim informacijama za investitore mora biti sačinjen na jeziku u službenoj upotrebi u Crnoj Gori, a ako je sačinjen i na stranom jeziku - mora biti istovjetan sa tekstem na jeziku u službenoj upotrebi u Crnoj Gori.

Dokument sa ključnim informacijama za investitore mora biti:

1. Prikazan i strukturiran na način da je jednostavan za čitanje, napisan slovima veličine koja omogućava čitanje,
2. Jasno formulisan i napisan na jeziku koji investitoru olakšava razumijevanje informacija sadržanih u dokumentu, tj:
 - a. koristi se jezik koji je jasan, jezgrovit i razumljiv,
 - b. izbjegava se korišćenje žargona,
 - c. izbjegavaju se stručni izrazi, kad je umjesto njih moguće koristiti svakodnevne riječi,
3. Usresređen na ključne informacije koje su potrebne investitorima.

Ukoliko se pri sačinjavanju dokumenta sa ključnim informacijama za investitore koriste boje, one ne smiju umanjiti razumljivost informacija u slučaju kada je dokument odštampan ili fotokopiran u crno-bijeloj tehnici.

Član 3

Kad je odštampan, dokument sa ključnim informacijama za investitore ne smije biti duži od dvije stranice A 4 formata.

II NASLOV I SADRŽAJ DOKUMENTA

Član 4

Dokument sa ključnim informacijama za investitore mora da sadrži:

1. Naslov "Ključne informacije za investitore" nalazi se na vrhu prve stranice dokumenta,
2. Odmah ispod naslova nalazi se obrazloženje koje glasi:

"Ovaj dokument sadrži ključne informacije za investitore o ovom fondu. Ne radi se o promotivnom materijalu. Informacije sadržane u ovom dokumentu, propisane su zakonom kako bi vam pomogle da razumijete prirodu ovog fonda i s njim povezane rizike ulaganja. Savjetujemo vam da ih pročitate, kako biste mogli donijeti odluku o mogućem ulaganju.",

3. Identifikaciju otvorenog investicionog fonda sa javnom ponudom (u daljem tekstu: UCITS fonda),
4. Naziv društva za upravljanje,

5. U slučajevima u kojima je društvo za upravljanje član poslovne grupe kompanija, udruženja ili organizacija, može se navesti naziv istih,
6. Ciljeve i investicionu politiku,
7. Profil rizičnosti i uspješnosti
8. Troškove,
9. Istoriju prinosa,
10. Ostale važne informacije,
11. Izjave koje se odnose na dozvole za rad:

"Ovaj je fond dobio dozvolu za rad u (ime države) i podliježe nadzoru (naziv nadležnog organa)."

"(Naziv društva za upravljanje) je dobilo dozvolu za rad u (ime države) i podliježe nadzoru (naziv nadležnog organa)."

12. Izjavu o datumu objavljivanja informacija:

"Dokument sa ključnim informacijama za investitore sadrži informacije sa stanjem na dan _".

13. Politike nagrađivanja

Ciljevi i investiciona politika

Član 5

Dokument sa ključnim informacijama za investitore sadrži poseban dio koji se odnosi na ciljeve i investicionu politiku, a koji obuhvata osnovna obilježja UCITS fonda, sa kojima investitor mora biti upoznat:

1. Glavne kategorije finansijskih instrumenata u koje fond ulaže,
2. Mogućnost da investitor podnese zahtjev za otkup udjela UCITS fonda po uslovima navedenim u pravilima o upravljanju,
3. Da li UCITS fond ima poseban cilj u odnosu na bilo koji industrijski, geografski ili neki drugi tržišni sektor ili posebne klase imovine,
4. Da li UCITS fond omogućava diskrecioni izbor kada su u pitanju posebna ulaganja koje je potrebno realizovati i da se navedena realizacija vezuje za konačni cilj ulaganja koji fond ima,
5. Da li se prihod od dividende UCITS fonda dijele ili se ponovo ulažu

Opis iz stava 1 uključuje sljedeće informacije:

- a. Kad UCITS fond ulaže u dužničke hartije od vrijednosti, naznaku da li su ih izdala pravna lica, vlade ili drugi subjekti i sve minimalne zahtjeve u vezi rejtinga,
- b. Kad je izbor imovine određen posebnim kriterijumima, objašnjenje tih kriterijuma kao što su "rast", "vrijednost" ili "visoke dividende",
- c. Kad se koriste posebne tehnike upravljanja koje mogu da uključuju zaštitu od rizika, arbitražu ili učinak leveridža, objašnjenje, jednostavnim izrazima, faktora za koje se očekuje da će odrediti rezultat UCITS fonda,
- d. Kada postoji vjerovatnoća da će troškovi portfeljskih transakcija imati značajan uticaj na dobit zbog strategije koju je usvojio UCITS fond, izjavu koja navodi da je to slučaj, uz jasno objašnjenje da su troškovi portfeljskih transakcija plaćeni iz imovine fonda kao i troškovi iz člana 7 ovih Pravila,
- e. Kad je u prospektu ili u bilo kojem promotivnom materijalu naveden najkraći preporučeni rok za držanje udjela u UCITS fondu, ili kad je navedeno da je minimalni rok držanja osnovni element investicione strategije, navodi se sljedeća izjava:

"Preporuka: ovaj fond nije primjeren za investitore koji namjeravaju da podignu svoj novac do ".

Informacije iz stava 1 i 2 ovog člana prave razliku između širokih kategorija ulaganja, kako je to navedeno u stavu 1 tač. 1 i 3 i stavu 2 tačka 1 ovog člana i pristupa tim ulaganjima koje društvo za upravljanje treba da usvoji kako je to navedeno u stavu 1 tačka 4 i stavu 2 tač. 2, 3 i 4 ovog člana.

Poseban dio koji se odnosi na ciljeve i investicionu politiku dokumenta sa ključnim informacijama za investitore može da sadrži i elemente koji nisu navedeni u stavu 2 ovog člana, uključujući opis investicione strategije UCITS fonda, kad su ti elementi potrebni za odgovarajući opis ciljeva i investicione politike UCITS fonda.

Profil rizičnosti i uspješnosti

Član 6

Dokument sa ključnim informacijama za investitore sadrži poseban dio koji se odnosi na profil rizičnosti i uspješnosti, i obuhvata sintetički indikator koji je dopunjen:

1. Opisnim objašnjenjem indikatora i njegovih glavnih ograničenja,
2. Opisnim objašnjenjem rizika koji su od posebnog značaja za UCITS fond i koji nisu na adekvatan način obuhvaćeni sintetičkim indikatorom.

Sintetički indikator iz stava 1 ovog člana pojavljuje se u obliku niza kategorija na numeričkoj skali kod UCITS fonda koji je propisan jednoj od kategorija, a predstavljanje sintetičkog indikatora u skladu je sa zahtjevima iz Priloga I ovih pravila.

Obračun sintetičkog indikatora iz stava 1 ovog člana kao i svih naknadnih izmjena, potrebno je na adekvatan način dokumentovati, a evidencija o tim obračunima vodi se tokom perioda od najmanje pet godina.

Opisno objašnjenje iz stava 1 tačka 1 ovog člana sadrži sljedeće informacije:

1. Izjavu da istorijski podaci koji se koriste za obračun sintetičkog indikatora ne smiju biti pouzdan pokazatelj budućeg profila rizičnosti UCITS fonda,
2. Izjavu da nije zagarantovano da će kategorija rizičnosti i uspješnosti fonda ostati nepromijenjena i da se kategorizacija UCITS fonda tokom vremena može promijeniti,
3. Izjavu da najniža kategorija ne znači ulaganje bez rizika,
4. Kratko objašnjenje zbog čega se UCITS nalazi u posebnoj kategoriji,
5. Pojednostosti o vrsti, vremenu i opsegu svih kapitalnih garancija ili zaštite koje nudi UCITS fond, uključujući moguće učinke isplate udjela izvan perioda garancije ili zaštite.

Opisno objašnjenje iz stava 1 tačka 2 ovog člana sadrži sljedeće kategorije rizika:

1. Kreditni rizik, kad značajni dio ulaganja uključuje dužničke hartije od vrijednosti,
2. Rizik likvidnosti, kad značajni dio ulaganja uključuje finansijske instrumente koji su po svojoj prirodi dovoljno likvidni, ali koji u određenim okolnostima mogu imati relativno nizak nivo likvidnosti, što bi moglo uticati na rizik likvidnosti UCITS fonda u cjelini,
3. Rizik druge ugovorne strane, u slučaju kad je fond obezbijeđen garancijom trećeg lica ili kad je njegova investiciona izloženost velikim dijelom nastala zbog jednog ili više ugovora sa drugom ugovornom stranom,
4. Operativni rizik i rizici povezani sa čuvanjem imovine,
5. Učinak finansijskih tehnika iz člana 208 stava 1 tačka 5 Zakona, poput derivativnih ugovora o profilu rizičnosti UCITS fonda, kad se takve tehnike koriste kako bi se postiglo povećanje ili smanjenje izloženosti osnovne imovine.

Identifikacija i objašnjenje rizika iz stava 1 tačka 2 ovog člana mora biti u skladu sa unutrašnjim procesom identifikovanja, mjerenja i praćenja rizika koje je usvojilo društvo za upravljanje UCITS fondom.

Kad društvo za upravljanje upravlja sa više od jednog UCITS fondova, rizik se utvrđuje i objašnjava na dosljedan način.

Troškovi

Član 7

Dokument sa ključnim informacijama za investitore sadrži poseban dio koji se odnosi na troškove, sadrži prikaz troškova u obliku tabele, kako je to propisano u Prilogu II ovih pravila.

Tabela iz stava 1 ovog člana popunjava se u skladu sa sljedećim zahtjevima:

1. Ulazni i izlazni troškovi pojedinačno odgovaraju maksimalnom postotku koji bi se mogao odbiti od kapitalne obaveze investitora u UCITS fondu,
2. Za troškove koji su u UCITS fondu nastali tokom godine, iskazuje se jedinstvena brojka poznata kao "tekući troškovi" koji predstavljaju sve godišnje troškove i druga plaćanja iz imovine UCITS fonda, tokom utvrđenog razdoblja, a koja se zasniva na brojkama za prethodnu godinu,
3. Tabela sadrži i objašnjava sve troškove koji su u UCITS fondu nastali na osnovu posebnih okolnosti, navodeći osnovicu na kojoj je trošak obračunat i kada se trošak primjenjuje.

Poseban dio koji se odnosi na troškove dokumenta sa ključnim informacijama za investitore sadrži opisno objašnjenje svakog troška navedenog u tabeli, uključujući sljedeće informacije:

1. U vezi sa ulaznim i izlaznim troškovima:
 - a. pojašnjava da su troškovi uvijek iskazani najvećim iznosima budući da u nekim slučajevima investitor može platiti manji iznos,

b. uključuje se izjava koja navodi da investitor može od svoga finansijskog savjetnika ili distributera saznati stvarne ulazne i izlazne troškove.

2. U vezi sa tekućim troškovima potrebna je izjava da se iznos tekućih troškova zasniva na prošlogodišnjim rashodima za godinu koja je zaključena (mjesec/godina), i da taj iznos može varirati od godine do godine.

Poseban dio koji se odnosi na troškove dokumenta sa ključnim informacijama za investitore sadrži izjavu o važnosti troškova iz koje se jasno vidi da se troškovi koje plaća investitor koriste za plaćanje troškova vođenja UCITS fonda, uključujući troškove marketinga i distribucije UCITS fonda i da ovi troškovi smanjuju mogući rast ulaganja.

Svi elementi strukture troškova prikazuju se na najjasniji način kako bi se investitorima omogućilo da uzmu u obzir zajednički učinak troškova.

Kad postoji vjerovatnoća da će troškovi portfeljske transakcije biti znatni zbog strategije koju je usvojio UCITS, to se navodi u posebnom dijelu koji se odnosi na ciljeve i investicionu politiku.

Visina naknada vezanih uz poslovanje obračunatih tokom posljednje finansijske godine UCITS fonda, uključuju se u obliku procenta i objavljuju se u skladu sa stavom 2 tačka 3 ovog člana.

Kada novi UCITS fond ne može da ispuni zahtjeve iz stava 2 tačke 2 i stava 3 tačke 2 ovog člana, tekući troškovi se procjenjuju na osnovu očekivanih ukupnih troškova.

Stav 8 ovog člana se ne primjenjuje u sljedećim slučajevima:

1. Za UCITS fondove koji obračunavaju fiksnu sveobuhvatnu naknadu, u kom slučaju se objavljuje ta brojka,
2. Za UCITS fondove koji odrede gornju granicu ili najviši iznos koji se može obračunati, u kom slučaju se objavljuje ta brojka, sve dok se društvo za upravljanje obavezuje da će poštovati objavljenu brojku i da će preuzeti sve troškove koji bi inače doveli do toga da se iznos prekorači.

Poseban dio koji se odnosi na troškove dokumenta sa ključnim informacijama za investitore upućuje na one djelove prospekta UCITS fonda gdje se mogu pronaći detaljnije informacije o troškovima, uključujući informaciju o naknadama vezanim uz poslovanje i o tome kako se one obračunavaju.

Informacije o troškovima moraju na primjeren način odražavati sve promjene u strukturi troškova koje su rezultat povećanja maksimalno dozvoljenog iznosa bilo kojeg jednokratnog troška koji investitor direktno plaća.

Kada tekući troškovi koji su obračunati u skladu sa stavom 2 tačka 2 ovog člana, nisu viši pouzdani, društvo za upravljanje procjenjuje iznos tekućih troškova, za koje utemeljeno vjeruje da predstavlja iznos za koji će se UCITS vjerovatno i buduće teretiti.

Promjenu iz prethodnog stava potrebno je prikazati sljedećom izjavom:

"Iznos ovdje iskazanih tekućih troškova odražava procjenu troškova. (Unesite kratak opis razloga zbog kojih se koristi procjena a ne iznos obračunat ex post). Godišnji izvještaj UCITS fonda za svaku finansijsku godinu uključivaće pojedinosti o tačnom iznosu nastalih troškova."

Član 8

Društvo za upravljanje je:

1. Odgovorno za obračun tekućih troškova UCITS fonda i tačnost informacija koje su prikazane u dokumentu sa ključnim informacijama za investitore;
2. Dužno da uspostavi procedure koje su u saglasnosti sa metodologijom obračuna tekućih troškova UCITS fonda u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima; i
3. Dužno da čuva evidenciju obračuna tekućih troškova UCITS fonda 5 godina nakon posljednje objavljenog i publikovanog dokumenta sa ključnim informacijama za investitore.

Istorija prinosa

Član 9

Informacije o prinosima UCITS fonda u prethodnom periodu prikazuju se u stubičnom grafikonu koji obuhvata rezultate UCITS fonda tokom posljednjih 10 godina i koji omogućava čitljivost, ali ne smije preći polovinu stranice dokumenta sa ključnim informacijama za investitore i sačinjavaju se u skladu sa Prilogom III ovih pravila.

UCITS fond sa poslovanjem kraćim od 5 kalendarskih godina, koristi prikaz koji obuhvata samo posljednjih 5 godina.

Za svaku godinu za koju podaci nisu dostupni, godina se iskazuje prazninom, bez ikakvih napomena, osim datuma.

UCITS fonodvi koji još ne raspolažu podacima o poslovanju, za jednu kalendarsku godinu, uključuje se objašnjenje da nema dovoljno podataka da bi se investitorima osigurala korisna naznaka o prinosima UCITS fonda u prethodnom periodu.

Struktura stubičnog grafikona dopunjena je vidljivim izjavama koje:

1. Upozoravaju o ograničenoj vrijednosti grafikona kao pokazatelja budućeg rezultata,
2. Ukratko ukazuju na uključene i isključene troškove i naknade iz obračuna prinosa UCITS- a u prethodnom periodu,
3. Navode godinu osnivanja fonda,
4. Navode valutu u kojoj su obračunati prinosi UCITS fonda u prethodnom periodu.

Zahtjev iz stava 5 tačka 2 ovog člana se ne primjenjuje na UCITS fonodve koji nemaju ulazne i izlazne naknade.

Dokument sa ključnim informacijama za investitore ne iskazuje rezultate koji se odnose na bilo koji dio tekuće godine.

Obračun prinosa UCITS fonda u prethodnom periodu zasniva se na neto vrijednost imovine UCITS fonda i obračunava se uz pretpostavku ponovnog ulaganja prihoda fonda koji se može raspodijeliti.

Kad u periodu koji je prikazan u stubičnom grafikonu dođe do značajne promjene ciljeva investicione politike UCITS fonda, i dalje se iskazuju prinosi UCITS fonda u prethodnom periodu a prije te značajne promjene u vidu stubičnog grafikona sa jasnim upozorenjem da je rezultat ostvaren pod okolnostima koje više ne važe.

Kada posebni dio koji se odnosi na ciljeve i investicionu politiku dokumenta s ključnim informacijama za investitore upućuje na mjerilo, u grafikonu se dodaje stub koji iskazuje rezultat navedenog mjerila pored svakog stuba koji prikazuje prinose UCITS fonda u prethodnom periodu.

U slučaju UCITS fonda koji nema podatke o prinosima u prethodnom periodu, tokom zahtijevanog perioda od 5 ili 10 godina, mjerilo se ne iskazuje za godine u kojima UCITS fond nije postojao.

Korišćenje simuliranih rezultata za period u kojem podaci još nisu bili dostupni, dozvoljeno je samo u sljedećim slučajevima, pod uslovom da je njihovo korišćenje istinito, jasno i nedvosmisleno:

1. Nova klasa udjela iz portfelja UCITS fonda ili investicionog odsjeka može simulirati svoj rezultata na osnovu rezultata neke druge klase akcija, pod uslovom da se ove dvije klase ne razlikuju značajno po njihovom učešću u imovini UCITS fonda,
2. Fond ulagač može simulirati svoj rezultat na osnovu rezultata centralnog fonda, pod uslovom da su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - a. strategija i ciljevi fonda ulagača ne dozvoljavaju mu da posjeduje imovinu drugačiju od udjela centralnog fonda i dodatnih likvidnih sredstava,
 - b. između karakteristika fonda ulagača i centralnog fonda nema bitnih razlika.

U svim slučajevima gdje se rezultati simuliraju u skladu sa prethodnim stavom, na stubičnom grafikonu mora biti vidljivo navedeno da je rezultat simuliran.

Ostale važne informacije

Član 10

Poseban dio koji se odnosi na ostale važne informacije dokumenta sa ključnim informacijama za investitore sadrži sljedeće informacije:

1. Naziv depozitara,
2. Mjesto i način na koji se mogu dobiti dodatne informacije o UCITS fondu, prospekt i poslednji godišnji izvještaj i bilo koji naknadni periodični izvještaj, pri čemu se navodi jezik ili jezici na kojima su ti dokumenti dostupni kao i da se mogu besplatno dobiti,
3. Mjesto i način gdje se mogu dobiti ostale važne informacije, uključujući gdje se mogu naći najnovije cijene udjela,
4. Izjava da poresko zakonodavstvo države u kojoj je fond osnovan može uticati na ličnu poresku poziciju investitora,
5. Sljedeću izjavu:

"(Naziv društva za upravljanje) može se smatrati odgovornim samo na osnovu bilo koje izjave sadržane u ovom dokumentu koja je obmanjujuća, netačna i neusklađena sa odgovorajućim djelovima prospekta UCITS fonda."

Kada je dokument sa ključnim informacijama za investitore izrađen za investicioni odsjek UCITS fonda, poseban dio koji se odnosi na ostale važne informacije uključuje informacije navedene u članu 12 stav 2 ovih pravila, uključujući pravo investitora da zamijeni investicioni odsjek.

Gdje je to potrebno, poseban dio koji se odnosi na ostale važne informacije dokumenta sa ključnim informacijama za investitore navodi informacije koje se traže u vezi raspoloživih klasa udjela u skladu s članom 13 ovih pravila.

Upućivanja na druge izvore informacija, uključujući prospekt sa godišnjim i polugodišnjim izvještajima, mogu se uključiti u dokument sa ključnim informacijama za investitore pod uslovom da su sve informacije koje su značajne za razumijevanje bitnih elemenata ulaganja od strane investitora, uključene u samom dokumentu sa ključnim informacijama za investitore.

Dozvoljena su upućivanja na internet stranicu društva za upravljanje ili UCITS fonda, uključujući bilo koje djelove takve internet stranice koji sadže prospekt i periodične izvještaje, može se koristiti više različitih upućivanja, pri čemu treba voditi računa da broj upućivanja bude minimalan.

III PREGLED I IZMJENE DOKUMENTA S KLJUČNIM INFORMACIJAMA ZA INVESTITORE

Član 11

Društvo za upravljanje dužno je da dokument sa ključnim informacijama za investitore ažurira najmanje svakih 12 mjeseci.

Ažuriranje se vrši prilikom svake izmjene prospekta, pravila o upravljanju i drugih akata društva za upravljanje čiju su podaci sadržani u dokumentu sa ključnim informacijama za investitore.

Društvo za upravljanje je dužno da izmijenjenu verziju dokumenta sa ključnim informacijama za investitora objavi na svojoj internet stranici odmah po dobijanju saglasnosti Komisije.

Društvo za upravljanje je dužno da do 31. januara tekuće godine dostavi Komisiji zahtjev za davanje saglasnosti na dokument sa ključnim informacijama za investitore sa stanjem na dan 31. decembra prethodne godine u pisanoj i elektronskoj formi.

Smatraće se da je zahtjev za davanje saglasnosti na dokument sa ključnim informacijama za investitore uredan ako sadrži sve podatke propisane ovim Pravilima.

Komisija u formi rješenja daje saglasnost na dokument sa ključnim informacijama za investitore i na sve kasnije izmjene i dopune dokumenta.

Društvo za upravljanje obavezno je da podnese zahtjev za davanje saglasnosti na sve kasnije izmjene i dopune odobrenog dokument sa ključnim informacijama za investitore.

Prilikom odlučivanja po zahtjevu iz stava 4 ovog člana Komisija može zahtijevati i dostavljanje dodatnih informacija.

Dokument sa ključnim informacijama za investitore ili njegove naknadne izmjene ne smiju se uručiti bilo kom licu ili objaviti prije nego ih odobri Komisija.

Komisija ne odgovara za istinitost i potpunost informacija koje sadrži odobreni dokument sa ključnim informacijama za investitore.

IV POSEBNE STRUKTURE UCITS FONDA

Investicioni odsjeci

Član 12

Kada se UCITS fond sastoji od dva ili više investicionih odsjeka, za svaki se odsjek dostavlja poseban dokument sa ključnim informacijama za investitore.

Svaki dokument sa ključnim informacijama za investitore iz stava 1 ovog člana uključuje u posebnom dijelu "ostale važne informacije" sljedeće informacije:

1. Da dokument sa ključnim informacijama za investitore opisuje odsjek UCITS fonda i, ako je to slučaj, da su prospekt i periodični izvještaji pripremljeni za cijeli UCITS koji je imenovan na početku dokumenta sa ključnim informacijama za investitore,
2. Izjavu da li su imovina i obaveze svakog odsjeka odvojene po zakonu ili ne, i kako bi to moglo uticati na investitore,

3. Izjavu da li investitor ima pravo da zamijeni svoje investicione jedinice u jednom odsjeku za investicione jedinice u drugom odsjeku ili ne i, ako je to slučaj, gdje se mogu dobiti informacije o tome kako ostvariti to pravo.

Ako društvo za upravljanje zahtijeva od investitora naknadu za zamjenu njegovih ulaganja u skladu sa stavom 2 tačka 3 ovog člana, i ako se ova naknada razlikuje od standardne naknade za kupovinu ili prodaju udjela, ta se naknada navodi posebno u dijelu "Troškovi" dokumenta sa ključnim informacijama za investitore.

Klase udjela

Član 13

Kada se UCITS sastoji od više od jedne klase udjela izrađuje se dokument sa ključnim informacijama za investitore za svaku klasu udjela.

Ključne informacije za investitore koje se odnose na dvije ili više klasa istog UCITS fonda, mogu se objediniti u jedan dokument sa ključnim informacijama za investitore, pod uslovom da dobijeni dokument u potpunosti ispunjava zahtjeve koji su propisani u članu 2 i 3 ovih Pravila.

Društvo za upravljanje može odabrati klasu koja predstavlja jednu ili više drugih klasa UCITS fonda, pod uslovom da je izbor istinit, jasan i nedvosmislen za potencijalne investitore u navedene druge klase.

U takvim slučajevima u dijelu "Profil rizičnosti i uspješnosti" dokument sa ključnim informacijama za investitore sadrži objašnjenje o značajnim rizicima koji vrijede za sve ostale predstavljene klase.

Dokument sa ključnim informacijama za investitore koji se temelji na reprezentativnoj klasi, može se dostaviti investitorima u druge klase.

Različite klase se ne objedinjuju u složenu reprezentativnu klasu iz stava 3 ovog člana.

Društvo za upravljanje vodi evidenciju o tome koje su ostale klase predstavljene reprezentativnom klasom iz stava 3 ovog člana i o razlozima koji opravdavaju taj izbor.

Dokument sa ključnim informacijama za investitore u posebnom dijelu koji se odnosi na ostale važne informacije dopunjava se oznakom klase koja je odabrana kao reprezentativna, pri čemu se koristi izraz kojim je ta klasa označena u prospektu UCITS fonda.

Navedeni dio takođe navodi gdje investitori mogu dobiti informacije o drugim klasama UCITS fonda kojima se trguje u njihovoj državi.

Fond fondova

Član 14

Ako UCITS ulaže veliki dio svoje imovine u drugi UCITS fond ili druge subjekte za zajednička ulaganja, kako je to navedeno u članu 208 stav 1 tačka 3 Zakona opis ciljeva i investicione politike tog UCITS fonda u dokumentu sa ključnim informacijama za investitore sadrži kratko objašnjenje o tome kako se kontinuirano biraju drugi subjekti za zajednička ulaganja.

Opis troškova uključuje sve troškove, koje snosi sam UCITS fond kao investitor u glavne subjekte za zajednička ulaganja, a naročito se u obračunu iznosa vlastitih tekućih troškova UCITS fonda, prikazuju sve ulazne i izlazne naknade i tekući troškovi koje su naplatili glavni subjekti za zajednička ulaganja.

Fond ulagač

Član 15

Dokument sa ključnim informacijama za investitore fonda ulagača u opisu ciljeva i investicione politike sadrži podatke o učešću imovine fonda ulagača koja je uložena u centralni fond.

Poseban dio koji se odnosi na ciljeve i investicionu politiku dokumenta sa ključnim informacijama za investitore takođe sadrži i opis ciljeva i investicione politike centralnog fonda, koji je, prema potrebi, dopunjen jednim od sledećih elemenata:

1. Izjavom koja ukazuje da će dobit od ulaganja fonda ulagača biti vrlo slična dobiti od ulaganja centralnog fonda, ili
2. Objašnjenjem koje ukazuje kako i zašto se dobiti od ulaganja fonda ulagača i centralnog fonda mogu razlikovati.

Kada se profil rizičnosti i uspješnosti fonda ulagača u velikoj mjeri razlikuju od profila rizičnosti i uspješnosti centralnog fonda, ova činjenica i razlozi objašnjavaju se u posebnom dijelu koji se odnos na profil rizičnosti i uspješnosti dokumenta sa ključnim informacijama za investitore.

Svaki rizik likvidnosti i odnos između modaliteta kupovine i otkupa za centralni fond i fond ulagača objašnjavaju se u posebnom dijelu koji se odnosi na profil rizičnosti i uspješnosti dokumenta sa ključnim informacijama za investitore.

Poseban dio koji se odnosi na troškove dokumenta sa ključnim informacijama za investitore obuhvata troškove ulaganja u fond ulagač i sve troškove koje centralni fond može obračunati fondu ulagaču.

Osim troškova iz prethodnog stava ovog člana, poseban dio koji se odnosi na troškove dokumenta sa ključnim informacijama za investitore objedinjuje troškove fonda ulagača centralnog fonda u iznosu tekućih troškova za fond ulagača.

Dokument sa ključnim informacijama za investitore za fond ulagač u posebnom dijelu koji se odnosi na ostale važne informacije dokumenta sa ključnim informacijama za investitore koje su specifične za fond ulagač.

Informacije iz prethodnog stava sadrže:

1. Izjavu da su prospekt centralnog fonda, dokument sa ključnim informacijama za investitore i periodični izvještaji i poslovne knjige dostupni na zahtjev investorima fonda ulagača zajedno sa objašnjenjem kako se mogu dobiti i na kom jeziku/kojim jezicima;
2. Izjavu koja navodi da su dokumenti iz tačke 1 ovog stava dostupni samo u papirnoj formi ili na nekom drugom trajnom mediju;
3. Izjavu o tome da, u slučaju kad je centralni fond osnovan u drugoj državi u odnosu na državu u kojoj je
4. osnovan fond ulagač, to može uticati na poreski režim koji važi za fond ulagač.

Prikaz prinosa iz prethodnog perioda u dokumentu sa ključnim informacijama za investitore o fondu ulagaču, odnosi se samo na fond ulagač i ne odražava evidenciju o rezultatima centralnog fonda.

Odredbe prethodnog stava se ne primjenjuju:

1. Kad fond ulagač iskazuje prinose iz prethodnog perioda svog centralnog fonda kao mjerilo; ili
2. Kad je fond ulagač uveden kao fond ulagač na datum koji je kasniji od datuma centralnog fonda i kada su ispunjeni uslovi iz člana 9 stav 11 ovih Pravila i kad su sumilirani rezultati prikazani za godine prije nego je fond ulagač postojao na osnovu prinosa centralnog fonda iz prethodnog perioda; ili
3. Kad postoji evidencija o prinosu fonda ulagača iz prethodnog perioda prije datuma početka poslovanja kao fond ulagač, njegova evidencija je zadržana u stubičnom grafikonu za date godine, uz označenu znatnu promjenu u skladu sa zahtjevima iz člana 9 stav 8 ovih Pravila.

Strukturirani UCITS

Član 16

Dokument sa ključnim informacijama za investitore o strukturiranom UCITS fondu ne sadrži poseban dio koji se odnosi na prinose iz prethodnog perioda.

U smislu ovog posebnog dijela koji se odnosi na prinose iz prethodnog perioda, podrazumijeva se da strukturirani UCITS fond znači UCITS fond koji osigurava investorima na određene, unaprijed utvrđene datume, isplate na osnovu algoritma, koje su povezane sa rezultatom ili realizacijom promjene cijena ili drugim uslovima, povezanim sa finansijskom imovinom, indeksima ili referentnim portfeljima ili zajedničkim fondom sa sličnim karakteristikama.

Za strukturirane UCITS fondove poseban dio koji se odnosi na ciljeve i investicionu politiku dokumenta sa ključnim informacijama za investitore sadrži objašnjenje o tome kako funkcioniše formula ili kako je obračunata isplata.

Objašnjenje iz stava 2 ovog člana propraćena je ilustracijom koja prikazuje najmanje tri scenarija mogućeg poslovanja UCITS fonda, tj. vrši se odabir odgovarajućih scenarija kako bi se prikazale okolnosti u kojima bi formula mogla proizvesti nisku, srednju ili visoku dobit, uključujući, gdje je to primjereno, negativan povrat za investitore.

Scenariji iz stava 4 ovog člana omogućavaju investitoru da u potpunosti shvati sve efekte mehanizma obračuna koji su ugrađeni u formulu, i oni su prikazani na istinit, jasan i nedvosmislen način, koji prosječan mali investitor vjerovatno može shvatiti.

Scenariji posebno ne smiju na vještački način povećavati važnost završnog poslovanja UCITS fonda.

Scenariji iz stava 4 ovog člana zasnivaju se na razumnim i opreznim pretpostavkama o budućim tržišnim uslovima i kretanjima cijena.

Kad formula izlaže investitore mogućnostima znatnih gubitaka, kao što je kapitalno jemstvo, koje funkcioniše samo u određenim okolnostima, takve gubitke treba na primjeren način prikazati, čak i ako je vjerovatnost nastanka odgovarajućih tržišnih uslova mala.

Scenarije iz stava 4 ovog člana prati izjava o tome da su primjeri uključeni u svrhu objašnjenja formule i da oni ne predstavljaju predviđanja onog što bi se moglo dogoditi, pri čemu treba jasno navesti da prikazani scenariji možda neće imati istu vjerovatnoću nastanka.

Dokument sa ključnim informacijama za investitore za strukturirane zajedničke fondove ne smije u odštampanom obliku biti duži od tri stranice formata A 4.

V TRAJNI MEDIJ

Član 17

Kad dokument sa ključnim informacijama za investitore treba dostaviti investorima na trajnom mediju, koji ne uključuje papir, trebaju biti ispunjeni sljedeći uslovi:

1. Dostavljanje ključnih informacija za investitore korišćenjem trajnog medija primjerenog u kontekstu u kojem se odvija ili će se odvijati poslovanje između društva za upravljanje i investitora, i
2. Ako lice kojem se moraju dostaviti ključne informacije za investitore ima mogućnost izbora između informacija na papiru ili na drugom trajno mediju, izričito odabere taj drugi trajni medij.

Kad dokument sa ključnim informacijama za investitore treba dostaviti investorima putem internet stranice i te informacije nisu direktno naslovljene investitoru, moraju biti ispunjeni sljedeći uslovi:

1. Dostavljanje takvih informacija na navedenom mediju je primjereno u kontekstu u kojem se odvija ili će se odvijati poslovanje između društva za upravljanje i investitora,
2. Investitor mora izričito pristati na dostavljanje informacija u tom obliku,
3. Investitor mora biti obaviješten elektronskim putem o adresi internet stranice i mjestu na internet stranici gdje može pristupiti informacijama,
4. Informacije se moraju ažurirati, i
5. Informacije moraju biti neprekidno dostupne preko navedene internet stranice tokom perioda u kome investitoropravdano može imati potrebu da ih pregleda.

U smislu ovog člana, dostavljanje informacija putem elektronskih komunikacija smatra se primjerenim u kontekstu u kojem se odvija ili će se odvijati poslovanje između društva za upravljanje i investitora, ako postoji dokaz da investitor ima stalan pristup internetu, a dostava adrese elektronske pošte od strane investitora smatra se takvim dokazom.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18

Sastavni dio ovih pravila čine Prilog I, Prilog II i Prilog III.

Član 19

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01/7-109/5-26

Podgorica, 5. 3. 2025. godine

Predsjednik Komisije,

Željko Drinčić, s.r.

ZAHTJEVI ZA PRIKAZOM SINTETIČKOG INDIKATORA

1. Sintetički indikator rangira UCITS na skali od 1 do 7 na osnovu evidencije o njegovoj volatilnosti.
2. Skala se iskazuje kao slijed kategorija, označenih cijelim brojevima uzlaznim redom od 1 do 7, od lijeva na desno koji predstavljaju nivo rizika i uspješnost od najniže do najviše vrijednosti.
3. Skala mora jasno ukazivati da niži rizik potencijalno podrazumijeva nižu dobit i da viši rizik potencijalno podrazumijeva veće koristi.
4. Kategorija, u koju spada UCITS fond, mora biti jasno naznačena.
5. Za razlikovanje elemenata na skali ne smiju se koristiti boje.

PRILOG

PRIKAZ TROŠKOVA

Troškovi se prikazuju u tablici koja je strukturirana na sljedeći način:

Jednokratni troškovi koji nastanu prije ili nakon vašeg ulaganja	
Ulazni troškovi	%
Izlazni troškovi	%
Ovo je najviši iznos vašeg novca koji možete podići (prije nego je uložen: €) (prije isplate prinosa vašeg ulaganja: €) ¹	
Troškovi iz UCITS fonda tokom godine	
Tekući troškovi	%
Troškovi pod određenim posebnim uslovima	
naknade vezane za uspješnost	% godišnje dobiti koji fond ostvari iznad mjerila za te provizije, (unijeti naziv mjerila)

Za svaki od troškova treba naznačiti iznos u procentima.

U slučaju provizija vezanih za poslovanje, iznos za koji je terećen fond u poslednjoj finansijskoj godini treba označiti procentom.

PRIKAZ INFORMACIJA O PRINOSIMA IZ PRETHODNOG PERIODA

Stubični grafikon koji prikazuje prinose iz prethodnog perioda mora ispunjavati sljedeće kriterijume:

1. skala ose Y stubičnog grafikona mora biti linearna, a ne logaritamska;
2. skala mora biti prilagođena rasponu iskazanih stubaca i ne smije ih sažimati što bi dovelo do toga da se kolebanje u dobiti teže razlikuju;
3. osa X mora krenuti sa nivoa 0% rezultata;
4. u svakom stupcu dodaje se natpis koji označava ostvarenu dobit u procentima; i
5. brojka o prinosima iz prethodnih perioda zaokružuje se na jedno decimalno mjesto.